

ABONAMENT:

pentru
Austro-Ungaria:
Pe an cor. 5.—
Pe 1/2 an c. 2.50
pentru
România și Streinatate
Pe an cor. 10.—
Un nr. 10 fill—

OLTEANUL

INSERTIUNI:

se primesc cu
prețuri reduse.

Scrisori nefran-
cate se refuză.

Manuscripte nu
se înapoiază.

FOAIE SĂPTĂMÂNALĂ, SOCIALĂ, CULTURALĂ ȘI ECONOMICĂ.

REDACTIUNEA:

Făgăraș, Vâr-tér Nr. 47. (casele l. Peia).
Vis-à-vis de Magistrat.

Apare în fie-care Joi seara, sub
direcția unui comitet de redacție.

ADMINISTRAȚIUNEA:

Făgăraș, Vâr-tér Nr. 47. (casele l. Peia).
— Vis-à-vis de Magistrat. —

INVITARE LA ABONAMENT.

O reprivere peste trecut.

Înainte de toate mulțumim lui D-zeu, că ne-a ajutat ca să putem lucra cu folos în ogorul neamului. El, Stăpânul a fost acela care ne-a întărit în credința, că sămânța bună ce o vom arunca va prinde rădăcini, s'a desvolta, va înflori și va produce roade bune în ogorul neamului românesc obidit de dincoace de Carpați.

În rândul al doilea mulțumim tuturor colaboratorilor interni și externi ai foaiei noastre, rugându-i ca nici pe viitor să nu-și uite de noi, ci să scrie ca și până acum cu același foc, cu aceiași dragoste de neam, aducându și aminte, că cu toții suntem datori a lucra pentru luminarea poporului din care facem parte și să nu peardă nici când din vedere programul ce-l avem.

În rândul al treilea mulțumim tuturor sprijinitorilor foii noastre, tuturor binevoitorilor, cari pricepând rostul foaiei noastre, au răspândit foaia noastră în cercuri cât mai largi, așa încât astăzi «Olteanul» numără pre lângă o mulțime de abonați și sprijinitori ai săi în Transilvania și Ungaria, o mulțime și în România liberă și chiar și în Basarabia și a trecut oceanul și în America. îl poate vedea omul și cetii.

Dacă ne întrebăm, că în ce chip, într'un timp relativ scurt, căci abia acum intră în anul al 3-lea al existenței sale, a putut «Olteanul» să câștige inimile oamenilor de bine și să se răspândească tot mai mult și mai mult.

Răspunsul îl vom afla ușor, «Olteanul» a avut dela început un program foarte bun și anume: **Luminarea țaranului român, stărpirea relelor moravuri ce domnesc la poporul nostru, arătarea căilor ce duc la fericire pe poporul nostru, arătarea căilor ce duc la păstrarea limbei și legii strămoșești, acestea ne-au fost și ne sunt deviza, a lăuda și preamări pe cei vrednici, a distruge și nimici pe cei nedemni și mișei.**

Nime nu poate contesta adevărul celor de mai sus, căci noi nu ne-am abătut și nu ne vom abate nici când dela programul nostru de muncă.

Mângâiat este sufletul nostru acum la începutul unui nou an de muncă dacă vedem, că numărul abonaților noștri crește pe zi ce merge, dar și mai mângâiați ne-am simți dacă am vedea, că și țaranul nu numai inteligența, înțeleg preoții și învățătorii etc., ar abona tot mai mult foaia noastră anume scrisă pe înțelesul tuturor.

În nădejdea, că unul fie-care cetitor

de-al foaiei noastre va ceti-o la prelinii săi indemnându-i s'o aboneze și ei și ne vor onora cu trimiterea abonamentului pe anul 1911, cu mandat postal, le dorim tuturor abonaților și viitorilor abonați: «An nou fericit!»

Redacțiunea.

ANUL NOU.

— În trecut și acum. —

Printre multele sărbători pe cari diversele popoare și în special poporul nostru românesc, le prăznuește în decursul unui an, de bună seamă una dintre cele mai de căpetenie este și Sân Văsi (Sf. Vasile) sau cum mai obicnuit să uzitează în limbajul comun: *Anul nou*.

Aceasta este sărbătoarea pe care toate popoarele din cele mai îndepărtate timpuri au adoptat-o prăznuind-o cu adevărată cinste împărătească.

Pentru ca să ne convingem de aceasta n'avem decât să deschidem filele colbuite ale istoriei mitologice din trecut îndepărtat și ușor vom vedea cum Fenicienii, Egiptenii, Chaldeii, popoare azi dispărute, dar cari odinioară au jucat un rol atât de însemnat în lume, cinsteau încheierea și începutul anului.

Pe un car împodobit cu toate minunățiile epocii de pe acele vremuri, tras de doi plăvani albi ca spuma laptelui, să puneau două poloboace (butoaie) deopotrivă de mari, în cari de mai nainte să închideau cu de-a sila, un bătrân și un tânăr din cei eșiți la sorți pentru a fi sacrificați.

În zgomotul asurzitor al ciocăniturilor, al sbieretelor și hopăiturilor mulțimei, erau purtați pe străzile și piețele orașelor, pe sub porțile și arcurile de triumf ridicate într'adins, iar când să făcea de miezul nopții, urcând pe o colină, cele mai de multe ori improvizată, carul să răsturna iar poloboacele o luau de-a dura pânăce să afundau într'un șanț adânc, mai dinainte săpat!

Aci, cei doi nenorociți prin sforțări uriașe spărgeau fundurile poloboa-

celor și apoi să încăerau la luptă pe viață și pe moarte, pânăce unul din ei, de obicei bătrânul cădea răpus.

După această ispravă, la care mulțimea adunată lua parte, îndrăznețul învingător servindu-se de leșul celui omorât și lemnul poloboacelor își face un parapet cu ajutorul căruia poate părăsi adâncurile șanțului îndreptându-se spre norodul care-l primește cu mare bucurie și cu cinste ca pe un salvator.

În timp ce altă mulțime de oameni vine să bocească și să îngroape cu cinstea cuvenită pe cel omorât, după ce preoții, după obiceiul lor pe acele vremuri, pecetluiau groapa pentruca să se asigure că cel îngropat nu are să se mai scoale ca să le aducă primejdii, boale, zavistii și alte nenorociri, se așeza masa deasupra gropii și cei adunați ospătau din bucatele aduse din belșug în cinstea celui sărbătorit.

La masa de frunte, așezat pe un tron împodobit cu flori și cu tot felul de bogății, învingătorul, purtând o coroană de vitejie pe cap, cu corpul înfășurat în purpură ca regii, gusta cel dintâi din toate bucatele aduse la masă și numai după aceea era slobod să guste și poporul.

Dupăce preoții dedeau binecuvântarea, să servea vinul dătător de viață, după care cel sărbătorit împurpurat cum să găsea era sacrifiat, ars de viu.

Lupta aceasta dintre un bătrân și un tânăr simbolizează lupta dintre anul vechiu și anul nou. Masa îmbelșugată simbolizează bogăția anului care vine, iar sacrificarea sau arderea celui învingător simbolizează curăția anului, să fie curat ca focul.

Vedem deci apoi la Evrei, la Greci la Romani, la Persi, câtă cinste să făcea sărbătorii anului nou.

E drept că obiceiurile barbare de pe vremuri s'au mai atenuat, nu se mai sacrificau acum vieți omenești, dar în schimb nu era cruțată viața animală.

Un bou gras urca de obicei scările templului pentru a fi sacrificat pe altarul credințelor deșarte, din carnea căruia trebuia să se sature mulțimea.

Bogăția carnei și saturația poporului simbolizau bogății în tot felul de produse a anului. Sângele vărsat din belșug din boul ucis simbolizează belșugul de rouă căzut peste ogoare ca o binecuvântare cerească.

Astăzi aceste obiceiuri atât de bizare au dispărut cu totul, iar în locul lor civilizația din zilele noastre ne-a adus alte obiceiuri, sub toate raporturile mult mai laudabile și mai folositoare.

Să petrece și astăzi, ce e dreptul, în noaptea de încheiere a anului vechiu spre anul nou, dar mai mult ca o evocare a celor petrecute în decursul anului făcându-se urări de bine pentru anul ce bate la ușă.

Un fel de bilanț al rostului vieții cu toate plăcerile și neplăcerile ei, o carte mare în care zi cu zi sunt trecute cele mai de seamă fapte din viața noastră de un an.

Deschizând cartea aceasta mare în care toate popoarele lumii își au capitolele lor și oprindu-ne pe un moment privirea la litera R, nu fără interes dăm peste capitoul: *încă un an din viața poporului român.*

Promițător la început, mai zimbitor ca un copil nevinovat, anul 1910 și-a făcut apariția pe firmamentul cerului românesc. Un moment se părea că soarta acestui blând popor atât amar de vreme tot vitregă, de astă dată s'a schimbat ca prin farmec. Să întrezăreau prevestiri de mai bine.

Dar această prevestire a fost de scurtă durată, abia atât cât ține bucuria copilului care a primit o jucărie, cu care nu începuse bine a se juca, căci tatăl său și vine să i-o ia ca să nu o strice.

Așa s'a întâmplat și cu soarta poporului nostru, nu începuse bine a o gusta, căci iată vin afurisitele de alegeri electorale, din cari, nu știm, dacă lipsei de pregătiri pe unele locuri, sau prea marei ingerințe și nemai uzității până acum ilegalități a adversarului nostru firesc, am eșit înfrânți.

Nu-i vorbă, în puținele locuri unde am izbutit, bunăoară aici la noi în Făgăraș și la Arpaș, poporul deșteptat la conștiința națională și-a făcut cu prisosință datoria trimitând în sfatul țării, să hotărască de soarta sa, pe doi români de inimă, deputații Dr. Vaida-Voevod și Dr. Nicolae Șerban.

Nu mult după încheierea alegerilor, atât de nefavorabile nouă, — poate ca un semn de protestare — mânia cerului s'a descărcat cu atâta furie a-

supra nenorociților noștri frați din Bănat și Solnoc-Dobâca.

Tratatările de pace începute de guvern, au fost purtate cu atâta demnitate de vrednicul nostru fruntaș d. Dr. Mișu, dar cari nu din cauza noastră nu au dus la un bun rezultat, au avut efectul dezastruos de a împărți pe fruntașii noștri și așa destul de hărțuiți, în două tabere dușmane, cari nu se mulțumesc numai să se combată, ci să urmăresc cu răutate să se distrugă unii pe alții.

Văzând toate aceste lucruri și stări atât de neplăcute și de păgubitoare, acum în ajunul încheierii vechiului an, nu putem în de ajuns ura ca urile, zavistiile și certurile dintre frați să le îngropăm în modul cel mai solemn, întocmai ca vechii Fenicieni, ori Chaldei, pe moșneagul venit să ducă cu el în fundul pământului toate păcatele unui an.

În speranța că pe viitor frații vor ști ca în loc de certuri și subminări, a se lua la întrecere ca prin fapte din cele mai demne și mai românești să esceleze înălțându-se fie-care la locul îndrituit de inteligența, priceperea și puterea sa de muncă, spre fericirea întreg neamului românesc, le zicem tuturor cetitorilor și prietenilor noștri:

Anul nou la mulți fericiți ani!

„MUCĂRII“ (Advențiști sau pocăiți).

Cauzele și pagubele ce urmează, din lățirea lor, pentru Români.

Copleșit de multele nefericiri, ce bântue poporul și amărât până în adâncul sufletului de mișeliile fără seamă, cu cari cearcă unii streini, mai ales jidani, să amăgească poporul românesc și să-i sugă până și măduva din oase, m'am apucat și eu, un binevoitor al poporului, să-i dau câte-va sfaturi bietului român, în ce privește purtarea lui față de numiții «mucări», sau advențiști, ori pocăiți, cum li-să mai zice.

Legea (religia) mucărilor, frați români, e o amestecătură de tot felul de religii. Unele învățături ale religiei acesteia sunt luate dela Jidovi, altele dela Turci, apoi unele dela Sași și vre-o câteva dela Români, așa că legea lor seamănă și cu a românească, și cu a săsească, jidovească și turcească sau mahomedană.

Ei zic așa: Dumnezeu nostru să numește Iehova, pe acesta și pe unul născut Fiu al său, care să numește Hristos și pe Duchul sfânt îi cunoaștem, încolo, afară de profeții din legea veche nu voim să știm de nici un sfânt, nici de sf. Nicolae, sf. George, sf. Vasile cel mare, sf. Dumitru

ori sf. Ioan Gurădeaur, căci ei n'au fost mai plăcuți înaintea lui D-zeu decât noi. Iar noi, dacă ținem Sâmbăta în locul Duminecii, și nu ținem nici un fel de sărbătoare, nici Crăciun, nici Paști, nici Rusale, dacă nu poștim, — căci numai d-l Hristos a trebuit să postească; dacă dăm zeciuală predicătorilor noștri, (așa să numesc popii lor) și dacă nu mâncăm carne de porc, căci îi spurcată (tocmai așa zic și jidanii); dacă nu ne botézăm copiii până sunt mari; nu ne facem cruce și nu ne închinăm la icoane (căci is chipuri cioplite); dacă facem bine numai celor de legea noastră, iar celorlalți le facem ori ce fel de pagube, și-i înșelăm cât putem, numai să nu ne știe; dacă nu ascultăm de popii ai românești, căci ăia nu-s mai mult decât noi, atunci noi suntem cei mai buni înaintea lui Dumnezeu și atunci va trebui să așteptăm aici pe pământ numai până când legea (religia) noastră va număra 40000 de credincioși (nici mai mulți, nici mai puțini), c'apoi o să vină d-l Hristos din cer pe un nor, o să ne răpească de pe pământ și o să ne ducă în înaltul cerului, ca acolo să ne petrecem noi «frații» și «surorile» împreună (e de însemnat că unul la altul își zic frate și soră).

Legea aceasta au făcut-o jidanii. Ei, adevă, nemai știind cum să înșele lumea și mai ales pe Români, au zis așa: ce să ne trudim noi atâta, să umblăm în dreapta și 'n stânga, după câțiva gologani, mai bine hai să înșelăm pe țărănoiu ăla prost și să-i mințim câte verzi și uscate și apoi îți ve-dea cum ne-a ținea ca pe palmă. Și au început liftele spurcate mai întâi în România să samene sămânța iadului și apoi au venit între noi să ne învrăjbească.

Acești jidani blăstămați, cari fug de lucru și de oboseală, cari ca și niște lipitori, însetate pururea după sânge, umblă să amăgească pe oameni. Acești farisei obraznici cutreeră satele de-arândul făgăduindu-le tuturor, cari îi vor asculta, raiul desfătării, în schimbul unor mâncări îmbelșugate și a unui traiu tichnit, plin de toate desmerdările trupești.

Pentruca să înșele mai ușor pe oameni, să folosească de niște apucături sumețe, cari măgulesc inima și prin aceasta și mintea acelor cari le dau crezământ.

Aceste lifte nemiloase zic cătră oameni, că ce să mai postească, să facă atâta la cruce, să se închine la icoane, cari și așa nu le ajută nimica, și să mai asculte atâta de popii ai românești, mai bine să le dea lor a ze-

cea parte din tot ce au (aşa că dacă omul are o păreche de boi şi-o vinde cu 300 floreni, atunci 30 fl. trebuie să-i dea lor), pentru ca să aibă cu ce-şi petrece «predicatorii» şi «predicătoresele» (iar voi Români proşti să mâncaţi pâne mucedă, căci numai de aceia sunteţi vrednici), şi apoi ei îi vor ridica în slavă, îi vor duce în raiu şi-i vor pune la masa plină de tot felul de bunătaţi alături de sfântu Petru şi de ceialalţi apostoli.

Vorbele şi învăţăturile acestea ale lor au prins rădăcini în câteva inimi pierdute şi aceştia au tras la ei şi pe neamurile lor, iar aceia pe alţii, aşa că încetul pe încetul s'au înmulţit aşa de tare, că s'au putut aduna să formeze ici colo câte-o biserică şi să spună la toată lumea că ei sunt cei mai iubiţi de D-zeu (ba de dracu).

A umblat şi umblă şarlatanul de jidov pe sate printre Români să-i apuce în ghiarale lui cu nouă meşteşuguri şi nouă uneltiri zicându-le, că ei până acum au fost în rătăcire, au fost fii diavolului şi de vreau să fie fii lui D-zeu atunci să le dea lor numai zăciuală şi mâncări bune, c'apoi oblu în raiu (cu bivoli) vor merge.

În chipul acesta amăgitor îl vezi pe perciunatul din Galiţia cum vine printre Români noştri şi le deşteaptă mai întâi ura cătră popii lor, tovarăşii suferinţelor lor de veacuri, apoi le pune biblia lor schimbată şi le spune, că de acum înainte el li popa lor, pe care au să-l primească în fiecare Sâmbătă, ori şi mai des, cu câte-o raţă sau găscă, ori mai bucuros cu o curcă friptă coala bine, şi cu neşte vin

de cel gustos, căci o să mănânce cu ei (ba o să se uite la el cum mănă), ca Domnul Hristos cu Apostolii la «Cina cea de pe urmă». Iar după ce s'a îndopat bine şi-a pus capăt hărţuelilor din burtă apoi ia-o la sănătoasa perciunatul şi până când o să-ţi vină din nou vremea pentru o mâncare împărătească umblă să prosteşti şi pe alţii iar dacă nu poţi, atunci mai petreceţi cu «surorile» de cucoane. Uneori vin cu grămada pe capul Românilui pierdut cam câte 2 fraţi şi 2 surori, alteori şi mai mulţi.

Cam acestea sunt apucăturile noilor apostoli ai împărăţiei «diavolului».

Şi să nu credeţi, fraţi Români, că vorbele şi învăţăturile mincinoase ale acestor jidani ar fi în toate locurile sămânţă aruncată în vânt, nu, căci în multe locuri sunt oameni mândrii, îngâmfaţi, făloşi, dispreţuitori de vecinul şi seamănilui său, în inima cărora şi-a făcut diavolul culcuş, care cearcă să înşele acum pe credincioşii lui Hristos — precum a înşelat odinioară pe strămoşii noştri Adam şi Eva — prin aceia că deşteaptă în ei simţăminte de trufie, întru cât să ridice în potruva rânduelilor lui D-zeu. Acestea suflete, în mintea cărora nu e destul de înrădăcinată credinţa adevărată şi trainică, să dau perzării din cauza că slujitorii altarului n'au grijit îndeajuns să planteze credinţa vie, o nădejde tare şi statornică şi o iubire nefăţărită în inimile puse sub îngrijirea lor.

Spre pildă în România, unde nu e aşa de înrădăcinată legea strămoşească, acolo această nefericire, această boală a cuprins multe inimi româ-

neşti, aşa că acum cearcă să zguduie din temelii legea părinţilor noştri, acolo au mai multe societăţi, scot foi şi reviste, în cari îşi depun învăţătura lor diavolească.

Din contră, acolo unde păstorul sufletească a sădit cu mare grijă adevăratele nestrămurate ale credinţei strămoşeşti în sufletele turmei sale, acolo toate apucăturile şi toate cursele jidanaşilor acestora n'au ajutat nimica, au fost zădarnice.

Deci bine să grijească „slugile Domnului”, ca cu orice prilej, la biserică, la înmormântări ori în alte locuri, să le aducă aminte credincioşilor despre învăţăturile sfinte şi nestrămurate ale lui D-zeu, de marea iubire a Mântuitorului, care şi sufletul şi-l'a dat pentru oile sale, şi de bărbăţia aceia sfinţi, cari au murit pentru credinţa lor, ca astfel să nu lase nici un unghiuleţ în inimile lor pe seama diavolului.

Pagubele, ce urmează din lăţirea „mucărilor” sunt mari atât pentru biserică cât şi pentru întreg neamul românesc. Pentru biserică sunt mari, căci a pierdut din împărăţia ceriurilor sufletele încredinţate grijei sale, pentru cari are să dea seamă înaintea Dreptului Judecător, iar pentru neam de asemenea înseamnă o pierdere mare, căci sufletele acelora, cari îmbrăţişează legea aceasta sunt streine de tot ce e românesc, nu mai bate în ei o inimă pentru dulcea limbă românească şi pentru mândrul neam al viteazului Traian, din care acum fac parte numai cu trupul, stau mute la orice pornire spre luminare şi deşteptare naţională, dau

ANUL NOU...

Anul nou... viaţă noauă
Pre cel vechi 'lînmormăntează,
Iară noauă tuturoră
Fericire ne urează!

El aduce mândre daruri
De frumoase jucării,
Şi le 'mparte, însă numai
Drăgălaşilor copii.

Ce aduce dânsul oare
La copile frumusele?
Visurile le 'mplineşte,
Fericirea scrisă 'n stele.

Chiar şi la moşnegi împarte
Din a sale bucurii,
Nepoţei frumoşi le-aduce
Şi copile şi copii.

Ţie însă ce-ţi aduce
Blândă, blondă mea minune?
Dragostea cunună sfântă
Pe-al tău cap frumos va pune!

Iovu.

Două poveşti chinezeşti.

I. Cea mai mare nenorocire pentru o ţară este: un şoarece într'o statuie.

Hoan-Kong întreabă odată pe ministrul său, Koan-Tsong, de ce are cineva să se teamă mai mult într'o ţară?

Koan-Tsong răspunde: Alteţă, după părerea mea nu e nimic mai mult de temut decât un „şoarece într'o statuie”.

Hoan-Kong nu înţelegea. Koan-Tsong îi explică astfel: „Ştiţi, Alteţă, că în multe localităţi persoanelor mai de seamă le ridică statui de lemn. Aceste statui sunt goale pe din lăuntru, şi pe din afară sunt zugrăvite. Un şoarece a intrat odată într'o statuie şi nimeni nu să pricepea cum să-l alunge. Foc nu putea să facă ca statuia de lemn să nu să aprindă şi să arză; să arunce statuia în apă nu putea, căci se strica zugrăveala. Astfel numai respectul ce au avut oamenii de statuie a scăpat pe şoarece”.

Şi cine sunt şorecii într'un stat? întreabă Hoan-Kong. „Oamenii, zise ministrul, cari n'au nici merite, nici vre-o altă virtute, şi totuşi se bucură de favorul şi dragostea prinţului. Ei strică tot. Toţi văd acest lucru dar toţi oftează şi tac. Nimenea nu să pricepe cum să-i atace, sau să-i delătore.”

Aceştia sunt „şoarecele din statuie”.

II. Calul şi regele.

Kin-Tsong rege din Tsi, avea un cal frumos, la care ţinea mult. Dintr'o nebagare de seamă a randaşului dela grajd, calul muri. Regele s'a supărat aşa de tare încât luă lancea în mână ca să străpungă pe sluga neglijentă.

Din fericire era de faţă Jan-Tse, care îi vorbi astfel: „Alteţă, omul acesta ar fi fost omorât, fără să fi ştiut cât de mare este crima ce-a făcut”.

„Fă-i cunoscut aceasta” zise prinţul. Atunci Jan-Tse luă lancea şi zise cătră servitor: „Nenocitele! iată, acestea sunt crimele tale, ascultă-le. Mai întâi eşti vinovat de moartea calului pe care regele ți l'a dat să-l îngrijeşti. De aceia trebuia să fii omorât.”

Mai eşti vinovat, pentru că regele, Domnul meu, din cauză că a murit calul s'a iritat aşa de tare, încât era să te omoare şi pe tine. Aceasta este o nouă crimă a ta şi mai mare ca cea dintâi. În fine era ca întreaga ţară, cu vecini cu tot, să afle că regele, stăpânul meu, a omorât un om pentru un cal; astfel ar fi pierdut numele său cel bun pe care îl are printre oameni. Vezi tu nenocitele! Aceasta este cea mai mare crimă a ta. Aşa de multe urmări are!... Recunoşti şi tu acum?”...

din umeri la auzul prigonirilor, ce le îndură frații lor de acelaș sânge, ba din contră înșiși umblă să facă cauză comună cu cei mai înverșunați dușmani ai înaintării noastre, cu lipitorile de jidani, cari cu tot prețul vreau să ne sugă și puținul sânge ce-l mai avem.

Datorința au deci, toți creștinii adevărați să împedecă lățirea acestei religii înșălătoare, acestei boale îngrozitoare, carea cearcă să amăgească din ce în ce mai multe suflete. Evlavioșii plugari să nu dea crezământ predicătorilor mincinoși ai religiunii „mucărilor” ci să se lipească cu trup și suflet de credința strămoșească, iar cei chemați pentru conducerea la mântuirea credincoșilor să-și împlinescă cum se cade datorințele lor și atunci vom fi scăpați de primejdia de a pierde ceva din trupul bisericii și al neamului nostru.

Un voitor de bine.

NOUTAȚI.

Rugăm pe abonenții noștrii, pe cari nu și-au achitat abonamentul, a și-l achita, căci la din contră vom fi siliiți a ni-l achita pe altă cale.

Adm. „Olteanul“.

— **Atragem atențiunea** cetitorilor noștrii, asupra *Concertului*, mult promițator, ce-l va da Corul cursului al III-lea teologic din Sibiu, Duminecă în 2 (15) Ianuarie 1911, în sala dela Hotel „Paris” (Sorea) din Făgăraș.

— **Rectificare.** O eroare s'a strecurat în Nr. de Crăciun al foii noastre, la pag. 6, la foița, col. 3, la ultima strofă din Cântecul III., care să se citească astfel:

„Lasă-l să plece” strigă regele, »pentru el nu voi pieri de renumele cel bun dintre oameni. Fie iertat.»

* * *

Șefii și conducătorii noștri ar învăța multe din acestea două povești chinezești. Dar au ei vreme de cetit și de gândit?!!

„Păstorul ortodox” Pitești.

Savu.

LA ANUL NOU...

Trecușun an și altu-i calcă 'n urmă
Și gândurile vechi să 'mbracă 'n haină nouă
Iar eu desgrop din pragul minții mele
Comoara unui an cu brațele-amândouă.
Atâta aur și rugină 'ncepe
Pe lespede de piatră a bogăției mele.
Și ura văd, cu fire argintate
Cum vrea pe drumul lumii mintea să mi-o'nșele
Ci eu mă trag din fața lumii rele,
Ce somnuroasă stă cu ochi deschiși o clipă...
Un clopot plânge la o groapă nouă
Și noaptea-i duce lumii jalea sub aripă.
Dar lumii nu-i mai pasă de chemare,
Ci doarme legănată 'n poștele-i nebune,
Și nu-și dă samă, cum îi scrie 'n suflet
O mână nevăzută osânda cu cărbune.
Pătruns de-a lumii oarbă neputință,
Imbracu'mi sufletul în hainele-i cernite:
Jelim în noapte-un mort, ce-i viu sub soare
O lume adâncită 'n visuri prăpădite!

luțior.

Și o să mă plângă... clopote...
Cu glasul de cicoare
Nu-ți — pese... că eu te-oi iubi
Și'n lumea de uitare!...

— **Hoți în biserici.** Joi noaptea în 5 Ianuarie st. n. a c. niște făcători de rele, oameni fără credință în Dzeu, au stricat zarul, — care numai cu vre-o câteva zile a fost reparat — dela ușa bisericii gr. cat. din loc și au pătruns în biserică, unde au căutat bani, dar pe semne curatorii bisericii au fost cu mai multă judecată, căci n'a lăsat banii pe mâna pungășilor. Negăsind bani în dulap, pe care descuindu-l au aflat numai lumini, s'au năpustit asupra cassei de piatră, ce să află lângă ușa bisericii la intrare și stricându-i capacul au șterpelit banii cei vechi ce să păstrau acolo de sute de ani. Spargerii s'au mai făcut săptămânile trecute la bisericile din următoarele comune: Viștea de jos, Râșor, Brașov, Râșnov, Tohanul vechiu, Beclean, Șona și în alte multe de pe Ardeal.

Toată lumea să întreabă: cum să face că hoții n'au putut fi prinși. Ba ce este mai de mirat este faptul că la bisericile din Râșor s'a făcut spargerea în noaptea de Crăciun, când știut este, că colindă ficiorii și lumea mai toată noaptea circulă prin sat.

Epitropiile bisericesti să ia măsuri, că față cu aceste spargerii, cari de sigur nu vor înceta — să nu mai lase banii în biserici, iar primăriile comunale să dea ordin străjilor (păzitorilor) de noapte să fie cu atențiune asupra bisericilor, ca să nu se mai întâmple astfel de cazuri triste.

— În momentul când punem foaia sub tipar, să anunță că pungășul Cornea din Ileni, despre care am mai fost scris, a fost prins la Sighișoară, și că el este autorul spargerilor și furturilor de pe la biserici. El a fost căpitanul la 8 pungăși, cu cari săvârșea spargerile.

— **Sinucidul unui profesor.** Tinărul profesor Dr. Lászió dela gimnaziul de stat din loc, în noaptea din 11 spre 12 st. n. după cum am aflat, din cauza unui amor nefericit s'a hotărât să-și răpuie viața dar soartea n'a voit ca tinărul profesor în scurte minute să-și deie viața, căci din nefericire glonțul pe care el și-l destinat ca să-i pună capăt vieții sale a nimerit în pânțec, în loc de inimă, așa că bietul prof. zace cu rană mortală în spitalul comitatens din loc. E bun Dzeu, dacă va scăpa. Vedeți la ce duce amorul pe om?

— **Ingreunarea emigrării în America.** Ministrul de interne a adresat o circulară tuturor municipilor, prin care i-se impune administrației să aducă la cunoștința celor cari voiesc să emigreze, dificultățile ce s'au ivit în timpul din urmă în jurul emigrării în America.

Anume șeful stației de debarcare din Ellis-Island a luat unele dispoziții stricte împiedecând astfel emigrarea în mase în America. Comisariul dela debarcare va supraveghia, ca numai bărbații lipsiți de orice delect corporal să fie debarcați. Va cerceta apoi ca emigranții se aibă fiecare cel puțin 25 de dolari (125 cor.) bani gata. Că această dispoziție să nu fie eludată se comunică că decumva s'ar afla că cineva a cerut suma de 25 dolari împumut, sau a primit-o în dar — se va privi ca lipsit de orice mijloace materiale, luându-se principiul, că acest împrumut sau dar trebuie restituit celui ce l-a dat. Fără această sumă minimală

nu va fi primit nimeni în America, nevoind statul să susțină și totodată să promoveze înmulțirea existențelor dubioase, cari a rămânea în sarcina statului, până la asigurarea existenței lor.

Mai departe se vor trimite înapoi toți acei, cari vor spune ca de loc destinație, adresa vre-unui bancher american, căci sunt presupuși mai mulți bancheri americani, că ar servi interesele emigrării, conlucrând astfel la edudarea legii de emigrare.

— **Nou advocat român.** Din Târgul-Murășului ni-se scrie că dl Dr. Traian Pop, fiul d-lui învățător Ioan Pop, din Șinca veche, comitatul Făgărașului, a făcut censura de advocat înaintea comisiei de examinare din Târgul-Murășului. Felicitările noastre!

— **Martirii Neamului.** Din București ni-se scrie: Comitetul național român pentru comemorarea martirilor neamului, pregătește pentru ziua de 24 Ianuarie o serbare pentru comemorarea tuturor acelor cari au sădit bazele regatului român, iar după sărbări se va lua în studiu ridicarea unui monument, în Capitală, în amintirea celor 25000 oșteni căzuți la Plevna.

— **Incendiu înfricoșat** s'a deslănțuit asupra comunelor românești din com. Huniedoarei, Rușor și Băești. Focul iscat în ziua întâia de Crăciun, din partea de vest a Rușorului și alimentat de un vânt puternic, a sărit și în comuna învecinată Băești și le-a distrus complet pe ambele. Au ars până în temelii 1194 case cu edificii economice din jurul lor, lăsând sub cerul liber 3600 de locuitori, cari și-au pierdut întreg avutul lor. Se afirmă, că din norocire, nici un om n'ar fi căzut jertfă goaznicului incendiu dar cea mai mare parte a vitelor din grajduri, au perit în flăcări. Numai dintre băeșteni, ca oameni mai avuți au fost o parte asigurați contra focului. Vice-comitele a eșit la fața locului și a cerut grabnic ajutor provizoriu dela ministrul de interne. Pagubile se urcă la 300.000 cor. Cauza incendiului încă nu să știe.

— **Intr'o lună 120 de executări.** Anul trecut în luna lui Decembrie în Polonia rusească au fost executați 120 de inși, cei mai mulți pentru delictes politice, iar deputați au fost șesezeci de inși. Intre cei executați au fost și ofițerul Todor Stössel, fratele eroului dela Port-Arthur, care se spune, a conspirat contra vieții țarului.

— **Al 171-lea!** Cassariaiatul „Reuniunii române de înmormântare din Sibiu” a plătit ajutorul statutar după reposatul membru Petru Ciora, fost cassar al Reuniunii și referent consistorial. Acesta este al 171-lea caz de moarte în sânul Reuniunii române de înmormântare sibiene.

— **La fondul jubilar Nicolae Cristea** pentru monumentele bărbaților binemeritați ai „Reuniunii meseriașilor români sibiene” au mai dăruit: Dr. Nicolae Cristea, adv. în Ocna și soția sa Victoria n. Henteș 10 cor., Traian Marcu, Nicolae Marcu, Liciniu Nicolae, Savu Banciu, Simion Iagăru și Petru Stan, învățacei lăcătuși, câte 10 bani, Ioan Sociu, revizor r. 30 bani, Nicolae Mera, Nicolaie Frângu și Ionel Raica, câte 20 bani și V. Tordășian, prezident 15 bani. — Ștefan t Duca, culegător de litere, drept răscumpărare a felicitărilor de ziua onomastică, dăruiește fondului „Victor și Eugenia Tordășianu” pentru înzestrarea fetelor sărace, suma de 2 cor.

— **Prăvălia I. Crăciun** dorește tuturor On. Clienți și pe această cale: *An nou fericit!*

— **In atențiunea compozitorilor și familiilor proprietare de păduri.** In curând va eși de sub tipar traducerea în limba română a **Statutelor pentru folosirea și manipularea pădurilor.** Ceice voiesc să-și procure această carte de mare folos, sunt rugați a să însinua în timp de 15 zile la Redacția „Olteanului“ în Făgăraș, tipografia C. Popp, casele I. Peia.

Din povețele țaranului cuminte.

Bine v'am găsit măi voinici, cum o mai duceți?

Eu mulțam sfântului is sănătos, dar nu știu ce greață m'o cuprins, de când am trecut pe lângă crijma lui Morit, de stau să-mi vârs și mațele. Uitați, am trecut pe lângă putoarea jidanului, și-am auzit o larmă, ca aia de nici în fundul iadului nu cred să fie o mai mare sălbătăcie, ca cea dela jupănu nost. Mi-am aruncat ochii pe fereastră să văd ce e înlăuntru și când colo zăresc pe Ion din deal, ăla ce-o vint de curând din America, cum zbiera la Nicolae Șchiopului și răgnea, ca din spaimele morții, cum o îndrăznit să zică el vorbe slabe despre Anuța lui, carea nu e o zaveră ca altele și o muieră ce să poarte numai vorba dintr'un loc într'altul și cum strigă la Nicolae își ridică pumnul să-l lovească, dar Niculae, unde e mai domol de fire și totodată mai arțagos îi prinse mâna și voia să-l isbească una bună de păreți și-o avut Ion înoroc, numai cu oamenii din jur, că de-asa pe mâna lui Nicolae nu se alegea nimic din el.

Și ce credeți din ce le-o venit pricina? Din nimic altceva, decât din veninul jidanului, din spurcatul de rachiul, căci ei înainte de a bea, erau prietini buni, așa zicând, frați de cruce și numai beutura i-o întăratat unul asupra ăluialalt, de s'a făcut de răsul satului. Voi așa că nu faceți?

Rachiul și peste tot beutura îi face celea mai mari pagube, îi aduce celea mai multe primejdii, te bagă în celea mai mari năcazuri, din cari dac'ai ajuns odată numai o minune a celui de sus te mai poate scăpa. Rachiul te face din om neom, el te învrăjbește cu cei mai deaproape ai tăi, până și cu nevasta-ți iubită, te bagă în datorii, îți aduce bătaie, te face să vezi tot doi în loc de unul și peste toate acestea rachiul te sărăcește, așa de ușor și de tare, cât să ai ciurzi de vite și pământ cât vezi cu ochii, dacă ai început să bei odată veninul jidanului, atunci se duc mai iute ca și un păhar de apă, ce l'ai da pe gât în o zi caldă de vară.

Zău așa cea mai mare bătaie alui Dzeu, io așa cred, că e să fi beutor.

Rachiul e o unealtă în mâna diavolului, cu care ușor duce sufletele la pierzare.

Rachiul poate face pe om să-și deie și cămașa de pe spate. Știți voi pe Mihai ăl bețiv, ăla ce-o murit acum câți-va ani, pe ăla numai otrava jidanului l'o băgat în groapă de viu. Acela înainte de ce s'o făcut beutor, avea tot ce-i trebuia la casa lui. Avea o casă frumoasă, o grădină mare, în care erau așezate mai multe grajduri și șuri. Avea apoi nește locuri bune și roditoare, cât de pe un loc de o găleată lua

cam 30 de clăi de grâu frumos și roșu, de să te tot uiți la el.

Și i-o dăruit Dzeu și o nevăstuță colea mijlocie, cu o față albă și subțire, cu nește ochi de te scotea din sărite când se uita la tine, drăguță și cu minte cât în tot satul nu găsei o păreche mai nișărită ca ei. La început așa o duceau de bine la olaltă, cât toți îi aduceau de pildă, când era vorbă de ceva lucru bun. Dar ce se 'ntâmplă. Il pune dracu, nu altceva, de-și făcu de lucru cu un beutor, căruia i-a vândut o păreche de boi. După-ce au făcut târgu s'a dus și el ca alți mulți la aldămaș, și-o beut un păhar, apoi altul așa că s'o amețit puțin. A venit apoi acasă și nevasta simțindu-l oțăr cătrănit l'o lăsat în pace. Astfel o trecut cea dintâi gustare din otrava diavolească. Dar n'o rămas lucru într'atâta căci și-o făcut câți-va pretini, când o beut „aldămașul“, cari văzând, că e un om mai moale și bun la inimă au socotit, că acum și-au găsit un bun tovarăș la petrecerile lor. Pentru aceea de câte-ori îl chemau și-l duceau mai cu sila, mai cu voie bună la crijmă, zicându-i:

C'o să plătească ei. Așa o mers azi, așa mâne, când de voie, când de silă, până-ce dela un timp o simțit că nu mai poate sta fără rachiul.

De-odată cu umblarea lui mai deasă pela crăjmă is'o răcit din ce în ce mai mult dragostea cătră muieră-i iubită și cătră casa lui. Acum sta cam mulțior în biserica jidanului, așa, că de celea mai multe ori singură Ileana prânzia, și cina, adecă ce zic că mănăcă, căci nu-i venea bieteii muierii să bage ceva în gură, când nu-l știa și pe el la masă. Se 'nțelege că pământul rămânea nelucrat iar sârmanele-i vitioșoare bune de altă dată, zbierau toată ziua în grajd.

Dar nu i-o fost de ajuns atâta, ci o luat pe datorie dela jupănu Morit, pentru-ca să nu știe sămana lui Ileană, cât bea el. Așa că șarlatanul de Iudă la socolă il scoțea cu câte-o plată întreită și 'nzecită, iar Mihai o trebuit să-și vândă azi o măsură de grâu, mâne două, altădată cinci, apoi un porc, bou, pământ, grădină și'n urmă chiar casa. Vă minnați și voi de atâta pierdere nu-i așa? Dar ce să-i faci, toată lumea se mira de neghiobia lui.

Săraca Ileana, când a văzut destrăbălarea lui Mihai a început a se usca de pe picioare, așa că n'ro bună după amează au băgat-o în groapă, și'au plâns-o părinții și rudeniile ei, pe când Mihai scurgea la păhară în tovarășia vechilor pretini.

După moartea Ileană știindu-se singur se puse și mai amar pe glăjuță și bău săracu tot ce avu, încât era silit să doarmă prin șanțuri și pe după garduri. Intr'o dimineața de iarnă însă l'au găsit țepăn pe ghieața din vale dela țigani. Așa s'o dus traiul acela liniștit, ce l'au avut, vite, pământ casă și'n urmă 2 vieți de om, cari ar fi putut să mai trăiască pe cât a trăit, dacă n'ar fi dat primejdia aceea peste ei.

Omul beutor e pornit spre ceartă, vorbește fleacuri, îi zboară gândul la prostii și săvârșește lucruri nemai pomenite. Pe George al nănașii, ce credeți di ce l'o lăsat nevasta? la pentru-că e beutor; se 'mbată ca porcu și ajungând acasă cu chiu cu vai s'apucă cu vorba de Măria și apoi ia lemnul la ea, de săraca îi mai căușită de atâta bătaie. Pentru aceea l'o lăsat și s'o dus la ai lor.

Omul beat numa ceva să-i zici te toacă 'n cap. Moise Gorun o zis în glumă cătră vāru-so Nicolae, că Silvia lui până ce o fost el în America i-o tras mereu cu ochiu și Nicolae, unde era cam beut și-o scos cuțitu din șerpar și l-o împlântat drept în inima lui Moise, așa că Moise a mai trăit câte-va zile și-o murit, iar Niculae îi dus la ocnă pe vieță. Pe Nicu din jos tot beutura l'o făcut să-și bage pe mamă-sa în fântână, auziți măi! oblu în fântână și v'ăș putea spune până mâne primejdii de aceea, cari s'au întâmplat numai la noi, d'apoi în alte locuri pe cari toate le-au săvârșit beția, rachiul ăla veninos, otrava ucizătoare a jidanului, care pe mulți oameni i-o îngropat de vii, dar ce să vă mai spun, căci și vot îi fi auzit multe nenorociri de acestea.

Acum văzând că s'apropie sara las pe altădată să vă spun pricina pentru care beau oamenii, calea pe care poți scăpa de acest șerpe veninos adecă de boala beției sau băuturii rachiului.

Dzeu vă ferească de boala asta primejdioasă.

Badea George.

Primul pom de Crăciun.

Ziua de 1 Ianuarie 1911 șt. n. le-a făcut o surprindere foarte plăcută elevilor dela școala noastră confesionanță gr. cat. din Făgăraș și încă nu numai copiilor de școală, ei chiar și părinților acestora, cari au avut fericirea de a se afla în școală în ziua aceea.

Cauza surprinderii a fost acel minunat „pom de Crăciun“ — lângă care se mai aflau vestmintele procurate pe seama elevilor mai săraci și recvizitele de școală destinate pe seama elevilor mai diligenți, — care s'a împărțit între toți elevii școlii noastre împreună cu vestmintele și recvizitele în fața unui număr și ales public din Făgăraș.

Minunatul „pom de Crăciun“ a fost pregătit la stăruință și cu cheltuiala Spect. D-ne: Elisabeta Dr. Pop, prezidenta Reun. femeilor gr. cat. din Făgăraș, Lucreția Dr. Micu, cassiera Reun., Ana Dr. Motoc, și Spect. D-șoara Elena Pop, care a ostenit mult și cu decorarea artistică a pomului, în școală.

Vestminte și recvizitele de școală au fost procurate din suma frumoasă de bani colectați de D-nele: Ana Dr. Motoc, Lucreția Dr. Micu și Maria E. Popp dela mai mulți marinișoși contribuenți.

În numele elevilor dele școala noastră subscrisul le aduc cele mai călduroase mulțămite în primul loc Spect. D-ne și D-re amintite mai sus, cari atât de mult se interesează de școala noastră și în sfârșit tuturor binevoitorilor contribuenți, cari prin sprijinul D-lor au umplut inimile micuților de bucurie.

Făgăraș, în 8 Inuarie 1911.

George Comanariu
învățător.

Modul cum trebuie înțeleasă convenția comercială cu Austria.

Expozeul (raportul) Contelui d'Aehrenthal, cancelarul habsburgic, înaintea delegațiilor Austro-Ungare, ocupându-să cu politica externă a monarhiei dă — firește — un loc însemnat relațiilor de bună veci-

nătate cu România. Constată politica chibzuită ce România duce în chestia orientală, relevând în același timp progresele ce Regatul nostru face pe terenul economic.

Vorbind de convenția comercială relevă că a intrat în aplicare de la 1 Septembrie și speră să fie de o potrivă folositoare ambelor state: România și Austria.

Noi, care neîncetat ne-am ocupat de relațiile politice cu Austro-Ungaria, cât și de convenția comercială, nu putem decât să ne bucurăm când vedem, că cancelarul unui imperiu atât de important, ca al Austriei, la al cărui gest — susținut și de la Berlin — s'a plecat nu demult însuși imperiu rusesc, pune atâta preț pe prietenia României.

În cât privește convenția comercială, sperăm și noi, ca și puternicul nostru vecin, că va da bune rezultate. În adevăr se știe că Austria este mai mult un stat industrial manufacturier, România mai mult agricol. România făcuse condițiune pentru deschiderea granițelor pentru vite.

După multe dificultăți, din partea agrariilor chestiunea s'a aplonat și tratatul s'a încheiat. Austria deschizând granița pentru carnea vitelor din România.

Dar iată se ivește — mai anul trecut — un strigăt de alarmă din Ardeal, că prin noua convențiune se sacrifică *oierii mărgineni*, români cultivători de vite, cunoscuți la noi sub numele de mocani, cari în fie care an treceau munții cu vitele lor de pășune în România. Se spunea că, după textul noii convențiuni, această trecere nu va mai fi posibilă, de oarece la înapoiere în Ungaria nu va mai fi liber a intra nici un animal viu din România.

Strigătul a avut răsunet și la București, că ci e firesc să ne interesăm cu toții de românii de pretutindena.

Lucrul la început nu s'a putut controla, convenția fiind în stare de tratative, când însă a trecut prin parlamentul din București și s'a publicat, s'a văzut că nu conține nimic privitor la vitele mărginenilor.

Domnul medic veterinar inspector I. Petrașcu-Pejan a explicat — printr'un articol publicat în ziare — că convenția se ocupă numai de vitele de comerț din România nu și de cele din Ungaria. Vitele mărginenilor de pășunat din Transilvania, au format totdeauna un soi de vite aparte deosebite, cu drepturi de pășune din vechime. Drepturi de pășunat în România, care au fost respectate de Austro-Ungaria chiar atunci — în 1866 — în timpul războiului nostru vama, când nici un fel de vită vie — sau sub formă de carne — nu trecea din România în Austro-Ungaria.

Articolul d-lui inspector veterinar I. Petrescu-Pejan a fost atât de clar, că toată lumea în România l'a înțeles și cea mai mare parte a lumii din Ardeal. Unii însă totuși să întrebă iară: „bine, putem trece oile și vitele noastre să le paștem ori să le vindem în România, cine ni le trece însă acasă?”

Pentru a să lămuri odată chestiunea, noi cari am cetit »Adiționalul« convenției, asigurăm că tratamentul vitelor din România în Austro-Ungaria e *reciproc*. Și, după cum nu va putea trece nici o vită vie — ci numai sub formă de carne — din România în Ungaria, tot așa nu va putea trece nici din Ungaria în România. Deci să nu să teamă mărginenii, că ar putea trece vitele în România și nu le-ar mai putea înapoia acasă. Nu le ar trece de loc dacă vitele lor ar fi comerciale, dar le vor putea trece, dacă Ungaria va permite ca vitele de pășunat, cu drepturi speciale.

Să nu să uite însă, că fiecare stat (deci și Ungaria) este liber a lua orice măsură de oprire la frontieră, pentru vite, când crede de cuviință pentru poliția lui sanitară veterinară. Iar alt stat (deci în cazul de față România) nu se poate opune la aceasta.

Ce am zice noi (cei din România) dacă Rusia ne-ar impune să lăsăm vitele ei să intre în România? Căci se știe că și noi avem închisă granița dinspre Rusia. Diferința e numai că noi nu putem deschide granițele Rusiei, căci ne temem de Pesta bovină (un morb de vite); pe cât timp Ungaria n'are a se teme de Pesta bovină din România. Această boală a dispărut din regatul nostru încă de la 1886. Plus că cei ce au interes a trece cu vitele la pășunat în România nu sunt prăducători de vite din România, ci români de sub coroana Sfântului Ștefan. Deci însuși statul maghiar are, și trebuie să aibă, tot interesul a proteja bogăția (vitele) acestor cetățeni ai săi: mărginenii.

Astfel stând lucrurile românii din Ardeal așa să susție cauza mărginenilor; așa fiind, iar românii din România liberă să pună pe muncă să producă vite și să le vândă Austro-Ungariei.

Numai așa vor deveni o realitate prevederile cancelariului Conte d'Aerenthal, că noua convențiune va fi, „de o potrivă folositoare ambelor state: România și Austria.”

Procurarea de altoi.

Cu dorința de a sta în ajutorul cultivatorilor noștri de pomi, am luat hotărârea, să procurăm în primăvara viitoare un număr mai mare de altoi meri și peri, pe cari să-i punem cu preț redus în vânzare.

Pentru a ne putea orienta la procurare, rugăm pe toți cari doresc să se provadă prin noi cu pomi altoiți, să ne aducă la cunoștință cel mai târziu până la 25 Ianuarie n. 1911, soiul și numărul altoilor la căți reflectează.

Sibiu, 27 Decembrie 1910.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu.”

Pantaleon Lucașa Victor Tordășianu
prezident secretar

EDITOR-PROPRIETAR și REDACTOR RESP
CONSTANTIN PÖPP.

AVIS!

Cătră D-nii comercianți.

Subscrisa aduc la plăcuta cunoștință On. public din loc și jur, că în urma regretatului meu soț, m'am hotărât a **continua afacerea comercială**, atât în engro (mare) cât și endetail (mic) și-mi voi aranja prăvălia din nou cu tot felul de mărfuri de prima calitate și cu diferite beuturi spirituoase și mai bune ca până acum ș. a. cu prețuri ieftine. Serviciu prompt.

Rog On. public de a mă onora cu toată încrederea și de aci înainte și a mă sprijini ca și până acum, semnez
cu deosebită stimă

Văd. **Lucreția I. Peia.**

Deschidere de atelier pentru croitorie de modă.

Am onoare a aduce la cunoștință Onor. public din loc și jur, că am deschis în ulița Pălărierilor (Kalapos ut) sub Nr. 23, (casele dlui Șiterli János)

un atelier de croitorie pentru Dame.

După o praxă îndelungată câștigată în Budapesta, sunt în plăcuta poziție de a primi comande pentru executarea a totfelul de haine de baloni și de salon pentru Dame, cu prețuri ieftine și prompt.

La dorință le execut și acasă în familie.

Rog On. public de binevoitorul sprijin, semnez

cu toată stima

Paprika Erzsike,
croitoreasă de modă.

Nu mai sunt dureri de stomac!

Medicamentul de casă patentat **Iarba amară a cocoșului** după o folosință de câteva zile încetează cu totul lipsa de apetit, vârsarea nervositate de stomac, diareea și orix x x ce dureri de stomac. x x x

Prețul unei sticle mici 80 fil.

x x O sticlă mare 2 cor. x x

Trimete în provincie 6 sticle mici sau 3 sticle mari cu rambursă depozitarul:

Szentgályi Dániel, farm., Gödöllő

Să vă păziți de imitații! Veritabile sunt numai când pe dop și pe acoperiș e patenta: „elix fumar. off”

ATTENTIONS.
„AIDA” VERGE și BLUE STAR CONTINENTAL

hârtie de cigarete veritabilă numai cu insigniile ce se văd pe anunț!

FERȚI-VA DE IMITAȚIUNI FĂRA VALOARE!

APELI

Avem onoare a aduce la cunoștința On. T. publicului, că însoțirea economică-comercială „Mugurul” în sensul acesta a luat măsuri pentru a se putea lipsi de agenți generali în afacerile cu altoi de viță, de oarece acești agenți, răul fost necesar până ieri, costă mult și suntem siliți să ne descurcăm din ce în ce mai mult, interesul clientelei fiind siliți a urca în prețurile proviziunilor și prețul produselor pepineriilor noastre, pot fi ușor înlocuiți prin inteligenții noștri dela sate, dându-le ace-

tora ocaziune de câștig frumos, fără de a avea osteneală mare în schimb.

Cu acest prilej ne luăm voe a ruga pe toți Domnii preoți, învățători, comercianți români etc., din ținuturile replantate cu vii altoite, de a lua înșiși în mână conscrierea de comande pentru procurarea de altoi.

Insoțirea plătește fiecărui agent comunal (preot, învățător, comerciant, jude comunal), care însinuo comande în masă, după efectuarea în regulă a acestor comande 6% proviziune din valoarea brută a comandelor — în bani sau la dorință în altoi de vie.

Tot așaș proviziune o plătim și pentru mijlocirea comandelor de sămânți pentru sezonul de primăvară 1911.

Informațiuni detaliate precum și listă de prețuri eventual cărți pentru conscrierea de comande trimitem la cerere gratis și franco.

Cu toată stima

„MUGURUL”

însoțire economică-comercială
Elisabetopole (Erzsébetváros.)
(Kisküküllő vármegye.)

A apărut „Călimdarul Poporului”.

Care este cel mai bun și mai ieftin Călimdar?

„Călimdarul Poporului”!

— care apare de 26 de ani și cuprinde aproape 200 de pagini — îți va răspunde ori și cine, care a cetit „Călimdarul Poporului”. Asta a fost și în trecut dar cu atât mai mult în acest an.

Dovezile sunt următoarele:

„Călimdarul Poporului” spune, — pe lângă însemnarea exactă a sărbătorilor de peste an, — cum va fi vremea în anul 1911, după Călimdarul de 140 ani; apoi toate cele de lipsă despre poșta, telegraf, ștempele etc., precum și numele tuturor bărbăților noștri cari stau în fruntea Conzistoadelor române gr-or. și gr-cat. După aceea urmează date despre școlile noastre populare, despre gimnaziile, pedagogii, teologii, școlile de fete cum și numele și locul unde se află reuniuni culturale, reuniuni de femei, reuniuni de cântări, reuniuni de meseriași, reuniuni de binefaceri, reuniuni de agricultură, însoțiri de credit etc. etc. La toate aceste reuniuni e pus și numele tuturor conducătorilor lor.

Tărgurile sunt foarte bine cotrolate

și întocmite — altcum ca în anii trecuți — atât după luni cât și după ordinea alfabetică a comunelor.

După acestea urmează: **Partea Literară** care cuprinde o sumedenie de articole de tot felul, dintre cari amintim următoarele:

„Cântecul muncii”, poezie de Octavian Goga.

„Om de potcă”, novelă de Ioan Agârbiceanu.

„Cătănia Țiganului”, anecdotă de Teodor A. Bogdan.

Un articol despre iubileul de astă-vară al împăratului și Regelui nostru *Francisc Josif I.*, (cu chipul împăratului).

Poezii din popor, adunate de prin diferite comune.

Borta vântului, povestire de M. Eminescu.

Dela Sibiu spre Râmnic, un articol cu multe ilustrații din Sibiu și jur.

Povestea ursului și a porcului, poveste de I. Dragoslav.

Un articol despre *Biörnstjerne Björnson*, (cu chipul lui), mare învățat din țara Norvegiei, care a scris mult bine despre Români.

Românii și moartea lui Dr. Lueger, primarul Vienei (cu 2 chipuri: al lui Lueger și țărani care au fost la Viena).

Cântece voinicești, culese de E. G. din: Porumbacu de jos, Ocna-Sibiului etc.

Di Nicolae Iorga și partidul naționalist din România (Cu chipul marelui nostru învățat din România).

Un articol despre *portul românesc*. (Cu multe chipuri din Săliște, Râșinari, Poiana, apoi rom. din Basarabia, Macedonia etc.)

Mai multe *poezii de Haralamb Călimăr*: Drept egal, Fetele, Invidie, Durerea mea.

Mai la urmă, anecdotă de *Speranță*. — De ce sunt unii oameni albi, unii brunet și alții negri de tot?

După acestea urmează un articol despre **Aurel Vlaicu**, aviatorul nostru renumit cu mașina lui de zburat. (Acest articol e ilustrat cu mai multe chipuri foarte frumoase între cari: portretul lui, mașina de zburat, mașina cum se vede în aer la diferite înălțimi etc.).

De mare valoare pentru ori-cine este articolul:

Execuția asupra averilor mișcătoare, scris anume pentru

înțelesul poporului, de *Dr. Alexandru Vasile*, un avocat din Sibiu, bine cunoscut în tot jurul Sibiului.

Acest articol cuprinde între altele următoarele: Timpul efectuării execuției, Sistarea execuției, Obiectele deținute de altul, Execuția contra soției, Obiectele cari nici odată nu se pot cuprinde, Urmările execuției, dreptul de zălog, Excindere, Licitația. Cu toate lămuririle vechi și legea nouă de acum doi ani.

Acest articol singur e vrednic atât cât prețul călimdarului. Cine nu va avea în viață lipsă a ști aceste lucruri pentru el sau un neam ori prietin al lui? E lipsă a ști toate acestea atât cel ce i-se face o execuție cât și acela care cere execuția contra cuiva. Astfel că acest călimdar are valoare pentru toți anii viitori.

Un articol frumos și interesant se află scris despre **Vasile Stroescu** marele binefăcător al neamului nostru, sufletul nobil care a dăruit neamului atâtea sute de mii coroane. (Articolul e însoțit de fotografia marelui mecenat.)

Urmează apoi un articol despre răposatul *Ioan Russu Șirianu* (cu chipul lui), care a înființat „Călimdarul Poporului” și „Foaia Poporului.”

Iar după acestea se începe **Răvașul anului**, care încă se întinde pe o sumedenie de pagini, cuprinzând: toate lucrurile mai de căpetenie petrecute peste an, cum au fost **alegerile și lupta noastră națională** etc. Iar dintre lucrurile petrecute în streinătate amintim **Revoluția din Portugalia** cu mai multe chipuri între cari: *Regele Manuel, atacarea palatului, orașul Lisabona, miliția cu tunurile cum trec pe partea poporului*, etc. **Aceste chipuri nu le are nici un călimdar.**

„Călimdarul Poporului” cuprinde cu totul peste 40 de chipuri!

Faimoșii *Mangra, Slavici și Brode*, cari au părăsit pe frunțașii poporului nostru și s'au dat în brațele Ungurilor, încă își iau partea lor. Un renumit desemnător român le-a pus pe hârtie chipurile lor în felul cum au umblat după groful Tisza, ca să facă împăcarea, adecă o căpătuială bună pe sama lor. Aceste ilustrații satirice și de tot hazul sunt foarte interesante, cum sunt prinse de pictorul nostru. Afară de acestea mai sunt o seamă de alte chipuri.

Se caută comercianți și alte persoane potrivite, cari ar dori să vândă „Călimdarul Poporului”.

Toate comandașle sunt a se adresa la:

Administrația „Foaia Poporului”
în Sibiu-Nagyszeben.

Prețul Călimdarului.

Deși cuprinsul călimdarului este cu mult mai bogat ca, în trecut, prețul lui este acelaș, de **20 cruceri** (40 fil.), iar pentru trimiterea pe poșta este a se socoti deosebit 5 fileri pentru un exemplar.

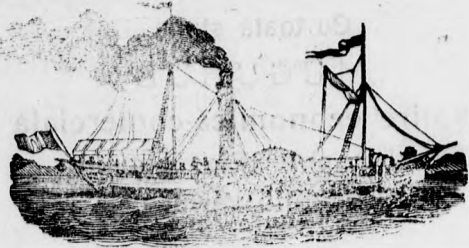
Cine comandă cel puțin **20 exemplare** și le plătește înainte cu câte 20 cruceri bucata, mai **capătă două călimdare pe deasupra** și se trimite toate acasă plătite de poșta.

Acei care cumpără **25—50 exemplare** le capătă cu **14 cr.** (28 fil.), dela **50 bucăți în sus** cu **12 cr.** (24 fil.), unul dar **trebuie să plătească și poșta** la primire.

Bani trebuiesc trimiși totdeauna înainte. Numai comandașle dela 30 exemplare în sus se trimite și cu rambursă, adecă să se plătească la scoaterea dela poșta. Mai puțin de 30 exemplare nu se pot trimite neplătite înainte, din cauză că atunci vine prea scumpă poșta.

La tipografia noastră să află de vânzare prețioasă cărțică: „*In amintirea Canonic. Augustin Bunea.*”, Prețul 50 bani, plus 10 bani porto

!! Fiți bine atenți la adresă!!

Plecarea la AMERICA

din L'Havre în toată Sâmbăta,
din Viena în toată Marția.

Bilete să capătă pe calea
„*Französische Linie*“.

Bilete de tren spre America să pot căpăta pentru toate stațiile cu prețuri originale.

Informații mai de aproape servește franco și gratis biroul:

„*Französische Linie*“

VIEN, IV., Wiedener Gürtel Nro. 12.
(Gegenüber der Süd- und staatsbahn.)

!! Fiți bine atenți la adresă!!

FABRICEI de GHIATĂ INSTALAȚIUNI RECORITOARE

după sistemul eminent de amoniac al Firmei Borsig, sau după sistemul compresor cu acid carbonic probat, precum

INSTALAȚIUNI COMPLETE ABATOR (belitóre)

liferează în executarea cea mai bună

Firma SCHLICK soc. pe acții
turnătorie de fer și mașini

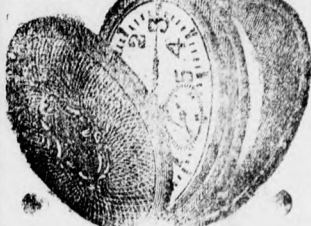
Budapest, Váci-ut Nr. 45-47.

Numerii de telefon:

74-76, 74-77 și 98-58 (Interurban).

- Cu prețuri curente servim gatuit. -

Numai **K 3.50** Nici ca se poate
mai ieftin

un ciornic de buzunar, de nickel remontoir sistem „Roskopf Patent” cu lanț elegant și juju Cor. 3.50. Trei bucăți Cor. 9.50

Să trimite cu rambursă de firma:

MIHAEL HOROWITZ

KRAKAU, Dietla Nr. 57/c.

O carte postală

a scrie nu cere multă osteneală și costă numai câțiva fill. Insa a scrie o carte postală

înțelege, scrisă în limba populară, nu fi sgârcit și cere prin o corespondență 1 exemplar din cărțica aceasta, care să ți trimită cu plăcere gratis și franco, ori cui, cari să se și refere la foaia aceasta.

Ceice să interesează despre înaintarea științelor medicale, și voesc a studia ceva din prețioasa aceasta cărțică, în ce mod aplicăm curentul electric și la aceasta ce ajutor neajuns mijlocește pentru vindecarea contra slăbiciunilor generale nervoase, boale reumatice secrete de stomac, *neuralgiile*, dureri de cap și de spate, amețeli, văjălii în urechi, precum și totfelul de simptome de neurastenii și isterie, podagră, sgârciuri, și alte multe boale fementine.

Pentru bărbați și femei broșuri separate.

„*Elektro-Vitalizer*” orosii rend. int.
Budapest, IV., Semmelweiss-utca 4, felem. 51

Trimiteți băieți la cursul
practic de altoit!

„MUGURUL”

însoțire economică-comercială,
ELISABETOPOLE (Erzsébetváros) Kisküküllőme.

!!! Altoi de viie!!!

Calitate distinsă pe lângă prețurile cele mai moderate, soiuri de VIN și de masă. VIȚĂ americană cu și fără rădăcini, OCHIURI de altoit, viță europeană cu rădăcină.

Să află de vânzare

la

Insoțirea econ.-comercială
„MUGURUL”

ELISABETOPOLE (Erzsébetváros) Kisküküllő
vârmege.

Material disponibil în altoi peste
două (2) milioane.

Școalele de altoi nu fost atacate de prenosporă.

Altoi desvoltați la perfecțiune.

La cumpărări pre credit cele mai ușoare condiții

plătire pe 10 ani cu 7%.

La cerere preț curent și instrucțiuni gratis și franco.

Insoțirea primește elevi gratis pentru învățarea altoitului și manipularea școalei de altoi.

Români! Trimiteți băieți la
cursul practic de altoit!!!

Fratii GINGOLD, Brasov

Strada Hirscher Nr. 4.

Recomandă On. public bine asortată și marea
Prăvălie de coloniale, fructe sudice,
zarzavaturi, poame și struguri.

Fabrică de Conserve de pește.
Pește proaspăt. DEPOU de pește sărat,
în engros și en detail.

Cu prețurile cele mai ieftine.

Comandele primite se efectuează prompt cu
poșta și cu gara, zilnic.

NB. Prețuri curente la cerere să trimit gratis.

Spre binevoitoarea luarea aminte celor ce se căsătoresc!

INELE de logodnă precum și DARURI de NUNȚĂ
cari și în RATE să pot plăti.

Izvorul cel mai potrivit de cumpărări!

Cele mai frumoase oroloage de: ZENITH și OMEGA
de aur, argint și do oțal. -- OROLOAGE de Schaffhausen,
de aur și argint provăzute cu atestate.

Mare asortiment în obiecte de Aur, Argint și
Argint de China. -- Oroloage de deșteptat, și tot-
felul de pendule. -- Gramofoane cu cele aparțină-
toare plate de cântece luate mai noi.

Să află de vânzare cu prețuri ieftine la

Rosenbaum József giuvarier și ciornicar
Făgăraș, piață mare nr. 17.

La tipografia dlui C. Popp în Făgăraș
să află de vânzare cu prețuri originale:
CALINDARE pre anul 1911.